

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:2

2011-11-03

U2011/6115/JÄM

Utbildningsdepartementet

Högskoleverket
Box 7851
103 99 Stockholm

Uppdrag att genomföra en förstudie i fråga om anslagen för forskning och forskarutbildning ur ett jämställdhetsperspektiv

---

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Högskoleverket att göra en förstudie i syfte att kartlägga tillgängligt underlag samt vilket underlag som saknas för att följa upp anslagen till lärosätena för forskning och forskarutbildning ur ett jämställdhetsperspektiv. I uppdraget ingår även att kartlägga och analysera vilka aspekter som i övrigt behöver beaktas för att följa upp anslaget ur ett jämställdhetsperspektiv.

För uppdragets genomförande får Högskoleverket rekvirera högst 250 000 kronor från Kammarkollegiet senast den 15 december 2011. För 2012 får Högskoleverket rekvirera högst 550 000 kronor senast den 1 oktober 2012.

Kostnaderna för uppdraget ska belasta utgiftsområde 13, anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagspost 12 Jämställdhetsinsatser efter regeringsbeslut. Medel som inte förbrukats för avsett ändamål ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 januari 2013.

Högskoleverket ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 31 december 2012. En delredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 1 augusti 2012.

Bakgrund

De statliga anslag som investeras i forskning och utveckling uppgick 2010 till 29,5 miljarder kronor. Av dessa medel fördelades 14,8 miljarder kronor i direkta anslag för forskning och utbildning på forskarnivå till lärosätena. Jämfört med 2009 har de direkta anslagen till lärosätena ökat

med 1,1 miljarder kronor. De direkta anslagen till universitet och högskolor utgjorde 47 procent av universitetens och högskolornas samlade intäkter för forskning under 2010.

I Delegationen för jämställdhet i högskolans rapport Hans Excellens: om miljardsatsningarna på starka forskningsmiljöer görs en uppföljning av de forskningsmedel som fördelats till strategiska satsningar och excellenscentra. Rapporten visar att nämnda satsningar har haft negativa effekter för jämställdheten och kritik riktas mot de bedömningsprocesser som ligger till grund för fördelningen. Forskningsråden och Verket för innovationssystem har i uppdrag att följa upp fördelningen av de medel som de fördelar uppdelat på kön. Inom forskningsråden pågår också ett arbete för att förbättra kvaliteten på rådens arbetsprocesser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Skälen för regeringens beslut

En förstudie i fråga om anslagen för forskning och forskarutbildning ur ett jämställdhetsperspektiv bör genomföras. Den bör belysa såväl de interna modellerna för resursfördelning på lärosätena som de befattningar som anslaget knyts till, samt det faktum att anslaget till stor del finansierar utbildning på forskarnivå. Hänsyn bör också tas till att olika områden har olika resursbehov och att anslaget också används för medfinansiering av externt finansierad verksamhet.

Regeringens mål inom utbildnings- och forskningsområdet är att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet. Det övergripande målet i regeringens jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Målen sammanfaller på så sätt att då kvinnor och män har samma möjligheter och villkor i akademien kan båda könen kompetens tas tillvara fullt ut.

Regeringens högskolepolitik syftar till att utöka lärosätenas frihet och självbestämmande. I propositionen En akademi i tiden – ökad frihet för universitet och högskolor (prop. 2009/10:149, bet. 2009/10:UbU23, rskr. 2009/10:337) lämnade regeringen förslag och gjorde bedömningar som innebar omfattande avregleringar av den interna organisationen vid universitet och högskolor. I propositionen anförde regeringen att en direkt följd av att den politiska detaljstyrningen av universitet och högskolor minskar är att regeringens behov att följa verksamheten ökar.

Förstudien bör syfta till att möjliggöra en sådan uppföljning i fråga om anslagen för forskning och forskarutbildning. Kunskapsunderlaget kan användas av enskilda lärosäten i arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i fördelningsprocessen och lärosäten som vill flytta fram

positionerna rörande dessa frågor får konkreta exempel på hur det är möjligt att arbeta. Underlaget kan också användas för andra syften, t.ex. för att skapa större transparens och effektivitet i fördelningsprocesserna, samt i jämförelser lärosäten emellan.

På regeringens vägnar

Nyamko Sabuni

Linda Österberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Utbildningsdepartementet/UH och F
Riksdagen/utbildningsutskottet
Riksrevisionen
Kammarkollegiet
Högskoleverket
Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet
Kungl. Tekniska högskolan
Luleå tekniska universitet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Mittuniversitetet
Blekinge tekniska högskola
Malmö högskola
Mälardalens högskola
Dans- och cirkushögskolan
Försvärshögskolan
Gymnastik- och idrottshögskolan i Stockholm

Högskolan i Borås
Högskolan Dalarna
Högskolan på Gotland
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan Kristianstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Väst
Konstfack
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Operahögskolan i Stockholm
Stockholms dramatiska högskola
Södertörns högskola
Chalmers tekniska högskola AB
Stiftelsen Högskolan i Jönköping
Sveriges lantbruksuniversitet
Handelshögskolan i Stockholm
Sveriges universitets och högskoleförbund
Sveriges förenade studentkårer